STORTINGET

Høringsnotat fra Norsk Skuespillerforbund

Høring: Statsbudsjettet 2026 (kapitler fordelt til utenriks- og forsvarskomiteen - utenriks/bistand)
Notatdato: 22.10.2025

Høringssvar til Prop. 1 S Statsbudsjettet 2026 fra Norsk Skuespillerforbund

Norsk Skuespillerforbund er fagforbund og interesseorganisasjon for profesjonelle skuespillere i Norge, og organiserer i dag ca. 1600 skuespillere. Vi takker for muligheten til å komme med høringsinnspill i forbindelse med forslag til statsbudsjett 2026, på kapitler fordelt til utenriks- og forsvarskomitéen.

Vi viser til Utenriksdepartementets proposisjon, kap. 115 post 70 Kultur- og informasjonsformål.

I forslaget til statsbudsjett for 2026 reduseres post 70 Kultur- og informasjonsformål til drøye 32 millioner. Kuttet utgjør 6,3 millioner sammenlignet med saldert budsjett for 2025, som direkte skal trekkes fra internasjonale aktiviteter og kompetansehevende aktiviteter for nettverket Norwegian Arts Abroad (NAA). NAA er en en del av regjeringens virkemiddelapparat for å fremme kunst og kultur fra Norge internasjonalt. Norsk Skuespillerforbund støtter deres uttalelser i denne saken.

Uforståelig kutt og dobbeltkommunikasjon

Summen på 6,3 millioner utgjør et kutt på rundt 50% sammenlignet med tall vi fikk samlet fra denne posten til prosjektvirksomhet i 2024. Dette er alvorlig for arbeidet med internasjonalisering av kunst og kultur fra Norge. De siste ti årene har det vært en negativ trend i prosjektmidlene. Prosjektmidlene er allerede svekket: Posten har i perioden 2024 til 2026 blitt kuttet med 10 millioner. Denne nedskjæring er alvorlig, spesielt med tanke på at posten var på rundt 71 millioner kroner i 2014.

Kuttet står i direkte kontrast med Utenriksdepartementets budsjettsforslag for 2026, side 41, hvor det lyder: «Fremme av norsk nærings- og kulturlivs internasjonale muligheter, norske synspunkter og samfunnsinteresser er en integrert del av utenrikspolitikken og blant utenrikstjenestens viktigste oppgaver.» Videre: «Regjeringen ser også politikk, økonomi, omdømme og kultur i sammenheng. Internasjonalt kulturfremme bidrar på alle disse feltene. Kulturinnsatsen videreutvikler norsk kunst og kultur, bygger internasjonal anerkjennelse for Norge, og bidrar til gode relasjoner til viktige samarbeidsland. Samtidig brukes tiltakene til å sette søkelys på verdier og tema som er viktige for Norge.»

Kuttet fra UD vil gå utover internasjonal aktivitet innen kunst og kultur, og for noen av organisasjonene vil kuttet føre til at store deler av den internasjonale virksomheten avlyses.

Blir kuttet stående, settes arbeidet flere år tilbake i tid, og eksporten og internasjonaliseringen av kunst og kultur fra Norge vil hemmes drastisk. Kunst er en næring i stor utvikling, og feltet har et stort og uforløst eksportpotensial. Internasjonaliseringsarbeidet gir ringvirkninger både til norsk økonomi som helhet, og til enkeltkunstnere. Summen er av minimal betydning for budsjettet som helhet, men av enorm betydning for arbeidet med internasjonalisering av kunst og kultur.

I urolige tider kan kunst bidra til å opprettholde dialogen på tvers av landegrenser. Ved å sende kunst og kultur ut, skaper man unike muligheter for å knytte bånd og rom for mer dialog.

Å støtte opp om internasjonalisering av kunst og kultur er å fremme grunnleggende menneskerettigheter, demokratiske verdier og ytringsfrihet. Dette har alltid vært en del av norsk utenrikspolitikk, og dette arbeidet må styrkes, ikke svekkes.

Vi ber om at kuttet på 6,3 millioner kroner på post 70 reverseres, og at posten økes tilsvarende slik at bevilgningen kommer opp på nivå med tildelingen for 2024:

UD kap. 115 post 70 Kultur- og informasjonsformål: 43 millioner kroner.

Videre ber vi om at det legges frem en plan for hvordan post 70 gradvis kan styrkes og bringes tilbake til det opprinnelige nivået fra 2014, slik at det internasjonale arbeidet får stabile og forutsigbare rammer for videre utvikling.

Dette vil være i tråd med postens formål og bidra til at det internasjonale arbeidet kan møte dagens etterspørsel og unngå tilbakefall og stagnasjon.

Norsk Skuespillerforbund støtter for øvrig Norwegian Arts Abroad (NAA) og Kunstnernettverkets høringsinnspill.

Per Emil Grimstad
Forbundsleder
Norsk Skuespillerforbund

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 Oslo
Sentralbord: 23 31 30 50

Ansvarlig redaktør: Mona Mortensen Krane
Nettredaktør: Lars Henie Barstad